

ବଶିଷ୍ଠଙ୍କର ଅଷ୍ଟବସୁଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଭିଶାପ
 ସମସ୍ତ ତେଜ୍ୟା କରି ତପକୁ କଲା ଇଛା
 ପଶିଲା ଧର୍ମେ ରାଜା ଅମର ପଦ କଲା ବାଞ୍ଛା ।୧ ।
 ମହାଘଣ୍ଟର ତପେ ସେ ବସିଲେ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରେ
 ଶୂନ୍ୟ ଭେଦି ତଳୟେ କରନ୍ତି ଶୁଷ୍କ ଚିତ୍ତେ ।୨ ।
 ଲୋହୁ ବୃଦ୍ଧି ଭଣିଲା ନବ ସହସ୍ର ବରଷ
 ଶୂନ୍ୟ ପରୁଷମାନେ ହୋଇଲେ ଆସି ଦୃଶ୍ୟ ।୩ ।
 ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରେ ବୋଇଲେ ଅଷ୍ଟବସୁଙ୍କ ରାଇ
 ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱ ଦିଅ ମୋତେ କାମଧେନୁ ଗାଇ ।୪ ।
 ରାଜରଷିର ବଚନେ ଚଳିଲେ ଅଷ୍ଟବସୁ
 ବଶିଷ୍ଠଙ୍କର ଗାଇ ସେ ଦେଖିଲେ ଆଶ୍ରମରେ ପଶୁ ।୫ ।
 ଚଉର୍ଦ୍ଧା ପଣ ଧରି ପଶିଲେ ନିଶାକାଳେ
 ଆଶ୍ରମେ ପଶି ଗାଇ ଫେଲଲେ ବାହୁ ବଳେ ।୬ ।
 ଗାଇକି ଓଡ଼ାଇ ସେ ନେଇ ଯାଉଛନ୍ତି ବନେ
 ରୟେଣୀ ପ୍ରଭାତେ ମନ୍ଦିରେ ଗାଇ ନ ଦେଖିଲେ ମହାମୁନ୍ୟେ ।୭ ।
 ଦୁହିଁବାକୁ ଲୋଡ଼ିଲେ ନାହିଁ ଗାଇ ଗୋଟି
 ଆଶ୍ରମ ଚଉକଡ଼ି ଲୋଡ଼ନ୍ତି ତପନିଷ୍ଠ ।୮ ।
 ଅନେକ ଶ୍ରମେଣ ପତି ଲୋଡ଼ନ୍ତି ମୁନି ଗାଇ
 ବସୁୟେ ବୋଇଲେ ଯେମନ୍ତେ ନେମା ଯେ କି- ଇ ।୯ ।
 ମହାମନ୍ତ ଧୂଳି ପକାଇ ଆଖେ ଅଷ୍ଟଭାଇ
 ଆପଣା ଇଚ୍ଛାୟେ ଯେ ପଛେ ଗୋଡ଼ାଇ ଅଛି ଗାଇ ।୧୦ ।
 ଦୃମନ ପର୍ବତେ ଯେ ବାସିଲେ ନେଇ ଗାଇ
 ଗଣ୍ଡାୟେକ ମାରି ସେ ସଉରୀ ଭୋଜନ ଖାଇ ।୧୧ ।
 ଗାଇକି ଲୋଡ଼ିଣ ଯାଉଛନ୍ତି ବଶିଷ୍ଠେ
 ଭେଟିଲେ ଗାଇକି ଦୃମନ ଗିରି ନିକଟେ ।୧୨ ।
 ଧାଇଁ ଯାଇଁ କଡ଼ିରେ ଭେଟିଲେ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ
 ଆଶ୍ୱାନୀ ଗାଇକି ଫେଲଲେ ଦଉଡ଼ି ।୧୩ ।
 ପର୍ବତ ଉପରୁ ଧାଇଁ ଅଇଲେ ଉମା ବସୁ
 ବଶିଷ୍ଠଙ୍କଠପରେ ପିଟିଲେ ଯାଠି ଯେ ପରଶୁ ।୧୪ ।
 ଯାଠି ପତି ମୁନି ଅଙ୍ଗ ମହା ବ୍ୟଥା ପାଇ
 ରାଗେଣ ବୋଇଲେ ତୁ ଥାଅ ରେ ନପୁଂସକ ହୋଇ ।୧୫ ।
 ମଧ୍ୟେ ଜାତ ହୁଅ ଯାଇଁ ଗଙ୍ଗାର ଉଦରେ
 ଅପୁତ୍ରିକ ହୋଇ ନାଶ ଯାଅ ଭାରଥ ଯୁଦ୍ଧରେ ।୧୬ ।
 ବିଷମ ଶାପ ପାଇ ଉମାବସୁ ଯେ ଗଲା
 ଶେଷେ ଭୀଷ୍ମ ଗଙ୍ଗାର ପୁତ୍ର ଯେ ହୋଇଲା ।୧୭ ।
 ବଶିଷ୍ଠେ ଯାଉଛନ୍ତି ଅତୀତ ଗାଇ
 ଅନିଳ ବସୁ ଧାଇଁ ଲଉଡ଼ି ଯେକ ବୁଲାଇ ।୧୮ ।
 ଅନିଳ ବସୁ ବଶିଷ୍ଠଙ୍କୁ ପିଟିଲା ନେଇ ବାଡ଼ି
 ବଶିଷ୍ଠେ ବୋଇଲେ ତୁ ଅନ୍ଧ ହୋଇଥାଅ ପତି ।୧୯ ।
 ସେ ମହାତ୍ମାର ଶାପ ଯେ ମେଷ୍ଟଣ ନ ଗଲା
 ଅନିଳେକ ବସୁ ତତକ୍ଷଣେ ଅନ୍ଧ ଯେ ହୋଇଲା ।୨୦ ।

-----
 ୧୫ ।୧ ଯଜ୍ଞ, ଲାଠି ଯଜ୍ଞ, ବାଡ଼ି

ଅନିଳ ବସୁ ବୋଇଲା ଶୁଣ ହେ ବଶିଷ୍ଠ

ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଙ୍କ ଆଗ୍ୟାୟେ ଆମ୍ଭେ ପାଇଲୁ ଯେତେ କଷ୍ଟ । ୧୨ ।
 ତସ୍ତୁ ମୁକତକୁ ମୋତେ କହିବା କାରଣ
 ବଶିଷ୍ଠେ ବୋଲଲେ ପଡ଼ିଥାଅ ଯେହି ବନହେଣ । ୧୩ ।
 ଦ୍ୱାପର ଯୁଗେ ଯେ ଅରଣ୍ୟେ ଆସିବେ ଧର୍ମ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ତୋହୋର ଅନ୍ଧ ପଟଳ ଯିବ ଫିଟି । ୧୪ ।
 ପ୍ରାୟେକ ବସୁ ଧାଇଁଲେ କୋପ ଅପ୍ରମିତେ
 ବଶିଷ୍ଠଙ୍କର ଗାଈ ନିଅନ୍ତେ ଧଇଲେ କୋପ ତିରେ । ୧୫ ।
 ଗାଈ ଧରି ବଶିଷ୍ଠଙ୍କୁ ପକାଇଲେ ପେଲି
 ବାଡ଼ିଯେକ ପିଟିଲେ ସେ ଅନେକ ମନ୍ଦ ବୋଲି । ୧୬ ।
 କୋପେଣ ଶାପ ତାଙ୍କୁ ଦିଲେ ମୁନି ଦ୍ୱିଜ
 ବୋଲଲେ ପର ଉପୁଗାରୀ ହୋଇ ଜହର ଘରେ ହୁଅସି ଦହିଜ । ୧୭ ।
 ପୁଣି ଗାଈ ଘେନି ଯା'ନ୍ତେଣ ତପୋଧନ
 ଆର ପାଞ୍ଚ ବସୁ ଧାଇଁଲେ ମହା କୋପ ମନ । ୧୮ ।
 ଲଭିତ୍ୟେ ଲଭିତ୍ୟେ ଘେନି କୋପେଣ ବୁଲାଇ
 ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରହାର କଲେ ନେଇ । ୧୯ ।
 ମୁହଁ ମାଡ଼ି ଭୁମିରେ ପଡ଼ିଲେ ବଶିଷ୍ଠେ
 ଗାଈ ଘେନିଣ ଯାଆନ୍ତି ପଞ୍ଚ ବସୁ ବଳିଷ୍ଠେ । ୨୦ ।
 ସାଞ୍ଜମ ହୋଇଣ ମୁନି କଲେ କୋପ
 ରାଗେଣ ବସୁଙ୍କୁ ବଶିଷ୍ଠେ ଦିଲେ ଶାପ । ୨୧ ।
 ପାଞ୍ଚେ ହେଁ ହୋଅ ତୁମ୍ଭେ ଗଙ୍ଗାଙ୍କର ପୁଅ
 ଜନ୍ମିଲା ଦିନ ହିଁ ତୁମ୍ଭେ ଶିରକ୍ଷେଦ ହୋଅ । ୨୨ ।
 ଶାପ ଦିଅନ୍ତେଣ ବସୁ ହିଁ ଅପସରି
 ଭୋ ବଶିଷ୍ଠ ନ ଜାଣି ତୋହୋର ଗାଈ କଲୁ ଚୋରି । ୨୩ ।
 ଶିରକ୍ଷେଦ ହୋଇବୁ ଯେବେ ମାତାଙ୍କର ହୃଦ୍ରେ
 ମୁକ୍ତିକି କାରଣ କହିବା ତପୋବନ୍ଧେ । ୨୪ ।
 ବଶିଷ୍ଠେ ବୋଲଲେ ରେ ଚୋରାଇଲୁ ଯେ ମୋହୋର ଗାଈ
 ବେନି ଜନ୍ମେ ତୁମ୍ଭେ ରେ ମୁକତ ହୋଇବ । ୨୫ ।
 ଗଙ୍ଗାର ହାଥେ ଶିର କ୍ଷେଦନ ହୋଇବ ବାଳକାଳେ
 ପୁଣି ଜନ୍ମ ହୋଇବ ଶବରୁଣୀର କୋଳେ । ୨୬ ।
 ଅଜ ଶବର ନାମେ ତୁମ୍ଭର ହୋଇବ ତାତ
 ସେହି କିରାତ ଉପରେ ପଡ଼ିବ ବକ୍ର ନିର୍ଯ୍ୟାତ । ୨୭ ।
 ମାତା ତୁମ୍ଭର ତୁମ୍ଭୁ ଘେନି ପଳାଇବ
 ବାରୁଣୀବନ୍ଧେ ଯାଇଁ ଜହର ଘରେ ଆଉଜିବ । ୨୮ ।
 ଜହର ଘରେ ଦହନ ହୋଇବ ସେହି ରାତି
 ତହିଁ ତୁମ୍ଭେ ଦହନ ହୋଇବ ପାଞ୍ଚ ମୂର୍ତ୍ତି । ୨୯ ।
 ଆରେ ଅଞ୍ଜବସୁ ତୁମ୍ଭେ ଚୋରାଇଲୁ ମୋହୋର ଗାଈ
 ଗୋରୁ ଚୋରା ନାମ ତୁମ୍ଭୁ ରହୁ ଚାରି ଯୁଗ । ୩୦ ।
 ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ମହା ଧାର୍ମିକ
 କହନ୍ତେଣ କଥା ଯେ ନ ସରଇ ଅନେକ । ୩୧ ।
 ଆହୋ ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ଶାପେଣ ଅଞ୍ଜ ବସୁ
 ଜହୁ ଘରେ ଛଡ଼ ବସୁ ଶରୀର କଲେ ପାଂଶୁ । ୩୨ ।
 ଶୁଣାଇ ସାଧ୍ୟଙ୍କ ଭିଗ୍ୟ ଭାଗ୍ୟବନ୍ଧ
 ସର୍ବଗ୍ୟ ପ୍ରାଗ୍ୟ ଯେ ଛଡ଼ ବସୁ ସଙ୍କେତ । ୩୩ ।
 ଶବରୁଣୀ ପୁତ୍ର ହୋଇ ପଞ୍ଚ ବସୁ ହୋଇଲେ ଦହନ
 ପ୍ରାୟେ ବସୁ ଦହନ ହୋଇଲେ ପଣ୍ଡା ପୁରଞ୍ଜନ । ୩୪ ।

ଅନିଲ ବସୁ ଅକ୍ଷ ହୋଇ ପଡ଼ି ଅଛି ବନେ
ସେ ମୁକତି ହୋଇବ ଯୁଦ୍ଧେଷିଙ୍କ ଦରଶନେ ।୪୪ ।
ଭମା ବସୁ ଗଙ୍ଗାର ପୁତ୍ର ଭୀଷ୍ମ ମହାତେଜା
ଯୁଦ୍ଧେଷି ନିମନ୍ତେ ଭାରଥ ଯୁଦ୍ଧେ କରିବେ ଶରଣଯା ।୪୫ ।
ୟେମାନେ ଅକ୍ଷ ବସୁ ଅଟନ୍ତି ଗୋରୁ ଚୋର
ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ନିମନ୍ତେ ଧୂସିବେ ଶରୀର ।୪୬ ।
ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ଶାଶ୍ଵତ ଯେ ହୋଇଲେ ମୁକତ
ଯୁଦ୍ଧେଷିଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ଏହାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟେ ଯେ ହୋଇଲେକ ହୃତ

-----
୪୭ ।୨ ଯୁଦ୍ଧେଷିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟେ ହେବ ଯେହାଙ୍କର ହୃତ ।
୪୭ ।୧ ଶୁକ୍ରାଙ୍କ, ସାଧ୍ୟାଙ୍କ, ଭିକ୍ଷ, ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ, ସୁଭଙ୍କ, ବିଭଙ୍କ

ଶୁଣିଣ ପରମ ସାନ୍ନ ହୋଇଲେ ମନୁ କଳ୍ପ ରାଜା
ଅଗ୍ନିଙ୍କ ପଦ୍ମ ପାଦେ କଲେକ ପାର୍ଯ୍ୟ ପୂଜା ।୪୮ ।
ସାଧୁ ମହାତ୍ମା ତୁମ୍ଭେ ପରମ ପଣ୍ଡିତ ଅଗ୍ନି
ଅମୃତ ରସ ମହାଭରଥ ଶୁଣି ପାଇଲି ପରମ ଗତି ।୪୯ ।
ମନୁ ବୋଇଲେ ଯେମାନେ ସମସ୍ତେ ହୋଇଲେ ଦହନ
ଗୋପ୍ୟାନେ ପାଣ୍ଡବେ ଯେ ଗଲେକ ଘୋର ବନ ।୫୦ ।
ୟେଧିର ବାରତା ସେ ପାଇଲାକ କୁରୁପତି
କିସ କିସ ବୋଇଲେ ସଭାୟେ କହିବା ମହାଯତି ।୫୧-୬୮୮୩ ।